

28.9.2026

LUKUVUOSISUUNNITELMA
2026–2027
*Pääskyt, Virojoen päiväkoti
Virolahden kunta varhaiskasvatus*

28.9.2026

1. Esiopetuksen järjestäminen

Virolahden kunnan esiopetuksessa painotetaan turvallista, hyvää arkea ja sensitiivistä, läsnä olevaa vuorovaikutusta, jotka edistävät lasten ja aikuisten hyvinvointia. Hyvä arki muodostuu lämmينhenkisestä yhdessäolosta, monipuolisesta, pedagogisesti suunnitellusta toiminnasta sekä päivittäisestä fyysisestä aktiivisuudesta, levosta ja ruokailusta. Turvallisuus otetaan huomioon oppimisympäristöissä ja kaikessa esiopetuksen toiminnassa suunnittelemalla toiminta hyvin etukäteen ja ennakoimalla toimintaa. Lasten kokeman turvallisuuden perustana ovat keskinäiseen kunnioitukseen ja huolenpitoon perustuva toimintakulttuuri ja esiopetukseen soveltuvat oppimisympäristöt. Lapsia ohjataan yksilöinä ja ryhmänä ottamaan vastuuta omasta käyttäytymisestään ja siitä, että ryhmässä ketään ei kiusata, syrjitä tai aiheuteta vaaraa muille tai itselleen. Myös seksuaaliseen häirintään puututaan heti ja sen kaltaista toimintaa ennalta ehkäistään opettamalla lapsille turvataitoja.

Arvostamme laadukasta pedagogiikkaa, iloitsemme oppimisesta ja huolehdimme siitä, että jokainen lapsi saa päivittäin onnistumisen kokemuksia. Esiopetuksen järjestämisen perustana on inhimillisyys ja toinen toisemme arvostaminen. Kuuntelemme toistemme mielipiteitä ja kohtelemme toisiamme tasa-arvoisesti ja oikeudenmukaisesti sekä ymmärrämme erilaisuutta. Nämä periaatteet ovat yhtenäisiä Virolahden kuntastrategian kanssa. Esiopetusta koskeva lainsäädäntö korostaa myös huoltajien osallisuutta. Huoltajien kanssa keskustellaan matalalla kynnyksellä kaikista lapsen oppimiseen, kasvuun ja turvalliseen kehitykseen liittyvistä asioista. Huoltajien ja päiväkodin henkilöstön välistä yhteistyötä tehdään niin lasta koskevien arkipäivän asioiden kuin toiminnan suunnittelun, toteutuksen ja arvioinninkin osalta. Yhteistyötä myös pyritään kehittämään arviointitiedon ja palautteiden pohjalta. Varhaiskasvatuksen opettaja keskustelee kunkin lapsen tarpeista, toiveista, vahvuuksista ja oppimisen tavoitteista lapsen ja hänen huoltajansa kanssa.

Lapsen hyvinvoinnin edistäminen, kehityksen tukeminen, sekä oppimisedellytysten parantaminen ennen kouluikää on koko varhaiskasvatus- ja esiopetushenkilöstön yhteinen tavoite. Esiopetuksen oppimiskokonaisuudet rakennetaan lasten vahvuuksien ja mielenkiinnonkohteiden kautta, siten että keskiössä on toiminnallinen oppiminen. Se tarkoittaa oppimista leikkien, liikkuen, tutkien, erilaisia työtehtäviä tehden ja itseään ilmaisten.

28.9.2026

Toiminta perustuu valtakunnalliseen ja paikalliseen esiopetuksen opetussuunnitelmaan, lapsen esiopetussuunnitelmaan, vuosittain päivitettävään ja hyväksyttävään esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmaan sekä opiskeluhoitosuunnitelmaan, jotka ovat esiopetuksen opettajien tärkeimmät työvälineet. Suunnitelmia arvioidaan säännöllisesti ja niitä päivitetään aina tarvittaessa.

Virolahdella kehitetään yhtenäistä ja lasta kannattelevaa kasvun ja oppimisen polkua aina varhaiskasvatuksesta esiopetukseen, esiopetuksesta perusopetuksen kautta toiselle asteelle asti. Yhtenäinen polku luodaan vahvistamalla nivelvaiheita ja yhteistyötä eri opetusasteiden välillä. Virolahden kunnassa esiopetus noudattaa perusopetuksen työpäiviä, pois lukien lauantaityöpäivät. Tämä tarkoittaa 744 tuntia esiopetusta toimintavuoden aikana. Esiopetusta annetaan klo 9.00–13.00 välisenä aikana Virojoen päiväkodissa. Toiminta tapahtuu kuusivuotiaiden erillisessä esiopetusryhmässä, jossa toteutuu myös lasten tarvitsema esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus.

Esiopetus ja siihen kuuluvat tarvikkeet ovat lapsille maksuttomia, lisäksi jokaiseen esiopetuspäivään sisältyy ohjattu ruokailu, jossa lapsille tarjotaan maksuton ateria. Virolahdella suurin osa esiopetusikäisistä lapsista osallistuu samassa päiväkodissa myös varhaiskasvatukseen aamuisin ennen esiopetuksen alkamista (klo 9) ja/tai esiopetusajan jälkeen (klo 13) iltapäivisin/iltaisin.

1.1 Esiopetuksen järjestäminen yksikössä (kuvaus yksiköstä)

Virojoen päiväkodin Pääsky toimii Virojoen uuden päiväkodin toisessa kerroksessa sijaitsevilla tiloilla. Pääskyt ovat yksi Virojoen päiväkodin neljästä ryhmästä. Toimintakaudella 2026–2027 ryhmä koostuu 6-vuotiaista lapsista. Ulkoilemme päivittäin joko päiväkodin pihalla, yläkoulun takana olevassa pienessä metsässä, Lapinvuorella tai vaikkapa joenvarren puistikoissa. Hyödynnämme Virojoen monipuolisia ulkoilumahdollisuuksia. Ryhmässämme on toimintakaudella 2026–2027 yhdeksän (9) lasta.

Tämä suunnitelma toimii samalla sekä esiopetuksen opetussuunnitelman mukaisena lukuvuosisuunnitelmana että täydentävän varhaiskasvatussuunnitelman mukaisena pedagogisen toiminnan suunnitelmana. Suunnitelmasta käytetään käsitettä lukuvuosisuunnitelma ja sillä tarkoitetaan näitä kahta aiemmin mainittua asiakirjaa.

28.9.2026

Ryhmässä työskentelee varhaiskasvatuksen opettajana Maarit Huovinen sekä lastenhoitajana Tanja Tolvanen. Lisäksi ryhmässä työskentelee varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitaja Päivi Kokkonen. Erityisopettajan sijainen Eerika Mutku toimii ryhmässämme noin yhden tunnin viikossa.

Tänä vuonna teemme yhteistyötä naapuriryhmä Tiirujen kanssa, yhteistyö näkyy arkisissa tilanteissa esimerkiksi lepohetken jakamisena. Yhteistyötä tehdään kaikkien päiväkodin kaikkien ryhmien kanssa, mutta etenkin vuororyhmä Kaakkureiden kanssa. Tarvittaessa Kaakkurit auttavat esiopetuksen tavoitteiden toteutumisessa vuorohoitoa tarvitsevien lasten osalta. Virojoen päiväkotitoimii vuoropäiväkotina ja avoinna vanhempien työn ja/tai opiskelun vuoksi tarvittaessa vuorokauden ympäri kaikkina viikonpäivinä.

Esiopetusaika on päivittäin klo 9–13 ja osa ryhmän eskarilaisista on myös esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa, joka toteutuu samassa Pääskyjen ryhmässä. Esiopetusta toteutuu toimintavuoden aikana 744 tuntia. Eskarikirjana tänä lukuvuotena on Eläköön-kirja sarja.

Esiopetus noudattaa koulun työpäiviä, paitsi jos koululla on lauantai työpäivä niin silloin ei ole esiopetusta. Esiopetusta on syyslukukaudella 12.8.2026-18.12.2026, pois lukien viikko 43 (19.10-25.10.2026), jolloin on syysloma. Kevätlukukaudella esiopetusta on 7.1-4.6.2027, pois lukien viikko 9 (1.3-7.3.2027), joka on talvilomaviikko.

2. Esiopetuksen toimintakulttuuri

Osallisuutta tukeva toimintakulttuuri

Virolahden kunnassa toimintakulttuurin kehittämisen ytimessä on turvallinen ja myönteinen arki, jossa vallitsee hyväksyvä vuorovaikutus ja jokaisen osallisuus. Esiopetuksen henkilöstö selvittää lasten mielenkiinnon kohteita ja kokemuksia osallisuudestaan, jotta jokainen lapsi voi vaikuttaa arjen toimintaan. Lasten ajatuksille ja mielipiteille annetaan tilaa eri ilmaisutapojen, kuten leikin, musiikin, liikunnan ja taiteen kautta.

Toimipaikan lukuvuosisuunnitelma

Esiopetuksen toimipaikalle laaditaan lukuvuosisuunnitelma. Lukuvuosisuunnitelma on osa päiväkodin toimintasuunnitelmaa, ja se tarkoittaa esiopetuksen paikallista toteutusta.

Suunnitelman avulla ennakoitaan erityisesti toimipaikan yhteistä pedagogista suunnittelua

28.9.2026

opetusjärjestelyjen ja tarvittavien tukimuotojen osalta.

Lukuvuosisuunnitelma on henkilöstön työn suunnittelun, arvioinnin ja kehittämisen sekä perehdyttämisen työväline. Suunnitelman keskeinen tavoite on ohjata ja dokumentoida pedagogista arvokeskustelua sekä tukea tavoitteellista ja suunnitelmallista kokopäiväpedagogiikkaa. Pedagogisen lukujärjestyksen avulla aikataulutetaan ja jäsennetään henkilöstön ja ryhmän toimintaa.

Pedagogiseen suunnitelmaan kirjataan oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt, jotka ovat osa esiopetusryhmän toimintakulttuuria. Niiden avulla edistetään koko ryhmän oppimista. Pedagogiseen suunnitelmaan kirjataan myös ryhmäkohtaiset tukimuodot: varhaiskasvatuksen opettajan antama yleinen tukiopetus ja opetuskielen tukiopetus, sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä.

Toimintakulttuurin arviointi kehittämisen perustana

Virolahden kunnassa pedagoginen johtaminen tukee suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti henkilöstön oppimista ja pedagogiikan jatkuvaa kehittämistä opetussuunnitelmien ja tiimikohtaisten tavoitteiden mukaisesti. Päiväkodin pedagogisesta kehittämisestä vastaavat päiväkodinjohtaja ja kehittämissuunnittelija.

Henkilöstölle järjestetään vuosittain koulutuksia, jotka vastaavat heidän pedagogisiin tarpeisiinsa. Lukuvuoden alussa ryhmät pitävät suunnittelupäivät, joissa asetetaan uuden lukuvuoden pedagogiset tavoitteet ja painopisteet edellisen vuoden arviointien ja asiakaskyselyjen pohjalta. Lisäksi henkilöstön osaamista arvioidaan ja kehitetään kehittämissuunnitelman mukaisesti kehittämis- ja työilloissa sekä osana arjen toimintaa.

Tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti eri tasoilla: kuukausittain johtoryhmässä sekä tiimi- ja ryhmäpalavereissa päiväkodinjohtajan johdolla, kehittämissuunnittelijan tuella. Arviointia tehdään myös toimintasuunnitelman väliarvioinnin yhteydessä vuodenvaihteessa sekä esiopetuksen arviointipäivässä lukuvuoden lopussa.

Päiväkodin johtaja vastaa siitä, että pedagogisen johtamisen rakenteet toteutuvat hänen omassa

28.9.2026

yksikössään. Esiopetusryhmän varhaiskasvatuksen opettaja vastaa puolestaan oman tiiminsä pedagogisesta johtamisesta ja yhteisten tavoitteiden toteutumisesta. Koko henkilöstö vastaa esiopetuksen toteuttamisesta ja oman toimintansa arvioinnista sovittujen tavoitteiden mukaisesti omassa ryhmässään.

Hyvinvointi ja turvallinen arki

Esiopetuksessa kiinnitetään huomiota terveisiin elämäntapoihin. Lasten kanssa liikutaan monipuolisesti sekä sisällä että ulkona ja heitä ohjataan välttämään yhtäjaksoista istumista sekä vaihtamaan työskentelyasentoja. Odotustilanteissa vältetään istuttamista ja turhaa passiivisuutta. Esiopetuspäivään kuuluu myös mahdollisuus rauhoittumiselle. Lapsia ohjataan toimimaan turvallisesti, mutta varmasti oppimisympäristöissä.

Seuraavaksi kuvataan esiopetuksen toimintaa pedagogisen ymmärryksen portaiden kautta: **Mitä - Miten - Miksi?**

2.1 Kuvaus esiopetusyksikön toiminnasta ja toimintakulttuurista (MITÄ?)

Toimintakauden alussa olemme luoneet yhdessä lasten ja henkilöstön kanssa yhteiset toiminnan raamit ja säännöt, kuvatuella varustelut. Ryhmämme on lähtökohtaisesti pieni, mutta tarvittaessa toimimme kahdessa pienryhmässä, joka mahdollistaa jokaisen lapsen tarpeiden huomioimisen nopeammin. Toimintaa voidaan muuttaa tarpeiden mukaan lyhyessä ajassa. Muokkaamme ryhmän toimintaa kyseiselle ryhmälle sopivaksi riippuen lasten tuen tarpeesta, tiedoista, taidoista ja mielenkiinnonkohteista. Pyrimme tutustumaan jokaiseen lapseen niin, että osaisimme kohdata jokaisen sensitiivisesti. Jokainen lapsi on erilainen yksilö, joiden kokemus ja ajatukset voivat poiketa toisistaan hyvinkin paljon. Tutustumisella taataan jokaiselle turvallinen ympäristö kokea, tuntea ja tuoda ajatuksiaan esille. Lapsia haastetaan ajattelemaan ja pohtimaan oikeaa ja väärää. Aikuiset ovat kiinnostuneita siitä, miten lapset mm. ratkaisevat matemaattisia pulmia, eivät niinkään siitä onko ratkaisun tulos oikea. Tämän toimintavuoden aikana opettelemme omatoimisuuden taitoja ja kasvatamme lapsien vastuuta mm. omista tavaroista huolehtimalla. Jokaisella lapsella on mm oma pastillirasia laatikossa, josta jokainen itse käy ottamassa yhden ruokailujen päätteeksi.

Esiopetuksen lapset ovat kertoneet ennen esiopetusta tehdyssä haastattelussa, että he haluavat oppia: lukemaan, tekemään kärrynpyörän, "kaikkea, mitä tarvii elämässä", "juomaan limsaa", kirjoittamaan, aakkoset, laskemaan, uimaan ja kertolaskuja. Näitä sitten yhdessä harjoittelemme.

28.9.2026

Leikin merkitys on tärkeä, siksi olemme miettineet päivä struktuuriin ajat, jotta pitkäkestoiselle ja jatkuvalla leikillä on joka päivä aikaa niin aamu kuin iltapäivissäkin.

2.2 Esiopetuksen keskeisimmät arvot ryhmän toiminnassa (MITÄ?)

Meille on tärkeää, että jokainen lapsi tulee nähdyksi ja kuulluksi omana itsenään. Toimintakautena 2026–2027 esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa painopiste tulee olemaan kaveritaitojen ja kielellisten taitojen vahvistamisessa. Pyrimme luomaan ryhmälle voimakasta yhteenkuuluvuuden tunnetta, joka kantaisi läpi tulevien vuosien, siksi ryhmäytymiseen kiinnitetään huomiota koko toimintakauden.

Erilaisuus ja lapsen arvokkuus, juuri sellaisena arvokkaana yksilönä kun kukin on, huomioidaan arvostamisena ei arvosteluna. Kiinnitämme huomiota, miten puhumme toisillemme, kunnioitamme fyysistä koskemattomuutta sekä otamme toiminnassamme lasten mielenkiinnonkohteita huomioon. Toiminnallisuus on kantavia ajatuksia. Liikkuen oppiminen on lapselle luontaista.

Kiinnitämme ryhmässämme huomiota positiiviseen pedagogiikkaan. Huomamme toinen toisissamme onnistumia ja kehumme niistä. Kehumme, kannustamme ja iloitsemme yhdessä pienistäkin onnistumisista. Käytännössä seinälle on tehty papukaijamerkkitaulu, jonne itselleen haastavien asioiden onnistuessa saa merkin.

Pohdimme lasten kanssa oikean ja väärän merkitystä sekä asioiden ja tilanteiden syy-seuraussuhdetta. Lapsilta kysytään ideoita ja toiveita siitä, mitä he haluaisivat tehdä. Lisäksi lapsia kuunnellaan ja havainnoidaan päivittäin. Lasten aloitteisiin tartutaan aina kun se on mahdollista. Aikuinen on lähellä ja asettaa tarvittaessa lasten toiminnalle selkeät ja turvalliset rajat. Aikuinen toimii kaikissa tilanteissa lapselle mallina.

Lasten päivittäisestä aktiivisuudesta huolehditaan ulkoilemalla päivittäin aamu- ja iltapäivisin sekä retkeilemällä ja tämä on osa liikkuvaa elämäntapaa. Kannustamme perheitä liikkumaan matkoja kävellen tai jalan, jos se suinkin on mahdollista. Hyödynnämme lähimetsää: pikkumetsää yläkoulun takana ja Lapinvuoren ulkoilualueita sekä muita lähiliikuntapaikkoja kuten monitoimikenttää sekä Villinrannan virkistysaluetta. Alakoulun salia käytämme säännöllisesti talvikaudella. Huolehdimme myös levon ja ravinnon tärkeydestä. Ruokalassa opettelemme maistelemaan erilaisia makuja monipuolisesti. Kierrätämme, lapset lajittelevat ruokalassa seka- ja biojätteen.

28.9.2026

Huoltajien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä, vaihdetaan päivän kuulumiset, keskustellaan avoimesti lapsen asioista, tiedotetaan asioista molemmin puolin.

2.2 Kiusaamisen ennalta ehkäisy ja siihen puuttuminen sekä häirinnän, syrjinnän ja väkivallan vastainen toiminta (MITÄ?)

Jokaisessa esiopetuksen toimipaikassa on käytössä suunnitelmallinen ja systemaattinen väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän vastainen toimintamalli, joka on osa lukuvuosisuunnitelmaa. Esiopetuksen toimipaikoissa lapset ohjataan käyttämään kiusaamisen ehkäisemiseksi Pesarapuuttumis -menetelmää.

Virolahden kunnassa toimitaan yhdenvertaisesti ja sukupuolisensitiivisesti. Tämä näkyy opetustilanteissa ja leikkien ohjaamisessa käytettävien välineiden, materiaalien ja kirjallisuuden valinnassa. Toiminnalliset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma laaditaan yhteistyössä henkilöstön kanssa. Suunnitelmassa kiinnitetään huomiota vuorovaikutukseen, ohjaukseen, lasten osallisuuteen, materiaaleihin, huoltajien kohtaamiseen sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. Suunnitelmia laadittaessa käydään keskustelua siitä, miten yhdenvertaisuus toteutuu omassa toiminnassa, ja millaisia toimenpiteitä sen toteutumiseksi arjessa tehdään. Kuinka esimerkiksi ikä, ihonväri, kieli, katsomus, perhesuhteet tai vammaisuus vaikuttavat lasten mahdollisuuksiin toimia ryhmässä ja kokea osallisuutta. Jokainen voi kokea itsensä hyväksytyksi sellaisena kuin on uskaltaen tuoda omat näkemyksensä ja mielipiteensä esille.

Kiusaamista, häirintää ja syrjintää ennaltaehkäisemme opettelemalla arjessa ryhmä- ja kaveritaitoja. Opettelemme toimimaan omana ryhmänämme, mutta myös isommassa porukassa päiväkodin muiden ryhmien kanssa, jotta lapset oppivat toimimaan myös isona ryhmänä. Yhdessä lasten kanssa kirjaamme ylös kuvitetut ”säännöt”, joihin voidaan aina palata tarvittaessa, tämä on tärkeä osa kiusaamisen ennalta ehkäisyä. Yhdessä keskustellaan ja opetellaan, mikä on sallittua ja hyvää käytöstä suhteessa toinen toisiimme. Miten kohdellaan toisia, miten puhutaan toiselle? jne. Luomme ryhmässä Me-henkeä. Aikuisen tuki ja läsnäolo ovat ensisijaisen tärkeitä joka hetki läpi päivän.

Puutomme välittömästi kiusaamistilanteisiin sekä rasistiseen ja väkivaltaiseen käytökseen. Tunteille annetaan myös sijaa ja aikuinen tukee, auttaa ja kannattelee lasta tämän eri tunnetiloissa. Tilanteet selvitetään ja viedään aina loppuun asti.

28.9.2026

Olemme sopineet lasten kanssa, että kaikki otetaan leikkiin mukaan, tarvittaessa tämä tapahtuu aikuisen avulla. Toiset lapset tarvitsevat enemmän vuorovaikutustaitojen opettelua ja ristiriitojen ratkaisuun apua kuin toiset.

2.3 Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus (MITÄ?)

Lain mukaan **tasa-arvolla** tarkoitetaan kaikkien sukupuolten yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia sekä vallan ja resurssien tasapuolista jakautumista. Suomessa tasa-arvolilla ehkäistään sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää ja edistetään sukupuolten tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksessa tasa-arvo tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että sukupuoli ei aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan varhaiskasvatuksen arjessa.

Lain mukaan **yhdenvertaisuudella** tarkoitetaan kaikkien ihmisten samanarvoisuutta riippumatta heidän iästänsä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta tai vakaumuksesta, mielipiteestä, vammasta, terveydentilasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Suomessa yhdenvertaisuuslaissa edistetään yhdenvertaisuutta ja ehkäistään syrjintää perustuen näihin ihmisen ominaisuuksiin. Sekä tasa-arvo että yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia ja tarkoittavat samaa asiaa: syrjimättömyyttä ja tasavertaisia mahdollisuuksia ihmisen eri ominaisuuksista huolimatta.

Varhaiskasvatuksessa yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että ihmisten eri ominaisuudet, kuten ihonväri, uskonto tai terveydentila, eivät aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan.

Toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma:

- Päiväkodissa lapsiryhmäkohtainen, jota käsitellään myös toimipaikkakohtaisesti.
- *Velvoite koskee myös varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestettävää esiopetusta.*
- Tehdään vuoden välein osana lapsiryhmän toimintasuunnitelmaa.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen lapsiryhmän ja toimipaikan toimintaa sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta.
- Suunnitelma laaditaan yhdessä henkilöstön ja lasten kanssa.
- Suunnitelman laatiminen on prosessi: suunnittelu-selvitys-kehittäminen/toimenpiteet-arviointi kehän mukaisesti.
- Kiinnitä huomio etenkin: vuorovaikutukseen, ohjaukseen, lasten osallisuuteen, materiaaleihin, huoltajien kohtaamiseen sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Toiminnallinen yhdenvertaisuussuunnitelma:

- Päiväkodissa lapsiryhmäkohtainen, jota käsitellään myös toimipaikkakohtaisesti.

28.9.2026

- *Velvoite koskee varhaiskasvatuksen järjestäjän piirissä olevaa esiopetusta.*
- Suunnitelma siitä, miten toiminta vaikuttaa eri ihmisryhmiin, miten yhdenvertaisuus toteutuu omassa toiminnassa ja millaisia toimenpiteitä toimipaikassa yhdenvertaisuuden toteutumiseksi tehdään.
- Suunnitelma laaditaan yhdessä henkilöstön kanssa, lapsilla ja huoltajilla tulee olla mahdollisuus tulla kuulluksi.
- Suunnitelman laatiminen on prosessi: suunnittelu-selvitys-kehittäminen/toimenpiteet-arviointi kehän mukaisesti.
- Suunnitelmassa kiinnitetään huomiota siihen, miten eri ominaisuudet, kuten esimerkiksi ikä, ihonväri, kieli, katsomus, perhesuhteet tai vammaisuus vaikuttavat lasten mahdollisuuksiin toimia varhaiskasvatuksessa ja kokea osallisuutta siinä.

Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986 Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325)

1. Suunnittelu (syksyn tiimisuunnittelu)

Prosessin vaiheiden suunnittelu:

Havainnoidaan lapsiryhmää, aikuisten toimintaa sekä pedagogiikkaa, näkykö toiminnassa tasa-arvo ja pääsevätkö kaikki ryhmän lapset osalliseksi ryhmän toiminnasta vaikkapa kielitaidostaan riippumatta.

28.9.2026

<p>2. Milloin ja miten selvitystä on tehty? Mitä asioita selvityksessä nousi esiin? (syksy)</p> <p>Esiopetuskauden 2026–2027 alussa havainnoiden, tietoisesti ja kriittisesti. Jokaisen perheen kanssa keskustellaan asiasta lapsen esiopetussuunnitelman laadinnan yhteydessä.</p>
<p>3. Kehittämistoimenpiteet (kevät)</p> <p>Kehitettävä teema: Erilaisuuden hyväksyminen</p> <p>Tavoite: Jokaisen erilaisuus ja erilaisuuden hyväksyminen. Käsitellään arkisissa tilanteissa. Muun muassa luetaan aihetta koskevaa kirjallisuutta yhdessä lasten kanssa.</p>
<p>4. Arviointi (kesä)</p> <p>Arviointi tapahtuu toukokuun aikana ja siitä keskustellaan esiopetuksen toiminnan arviointipäivänä kesäkuun alussa. Vastuussa koko tiimi.</p>
<p>2.4 Oppimiskäsitys ja lapsen aktiivista toimijuutta tukeva ja osallisuuden mahdollistava vuorovaikutus (MITEN?)</p> <p>Lasten idoihin tartutaan. Ne huomataan ja hyödynnetään toiminnan suunnittelussa. Pidämme säännöllisesti lasten kokouksen, jossa arvioidaan mennyttä ja suunnitellaan yhdessä tulevaa.</p> <p>Oppimisen ilo on kaiken oppimisen perusta. Turvalliseksi kokemassaan ympäristössä, turvallisten aikuisten seurassa, pienellä stressitasolla sekä kiinnostavien aiheiden innostamana on oppiminen iloinen asia. Kaiken edellä mainitun edellytys on hyvä lapsituntemus, sillä jokainen lapsi kokee ympäristön, ihmiset sekä opeteltavat asiat oman taustansa ja temperamenttinsa mukaan.</p> <p>Ryhmälle annetaan aikaa rauhassa oppia uudenlainen struktuurit. Opetuksessa käytetään monipuolisia pedagogisia menetelmiä sekä suositaan toiminnallisuutta. Oppimista rikastutetaan tarinoilla, saduilla, draamalla jne. Aikuiset pyrkivät itse olemaan innostuneita opetettavista asioista sekä antamaan lapsille paljon positiivista palautetta. Lapset pyritään myös pitämään ns. positiivisella polulla, enemmän kiinnitetään huomiota osaamiseen kuin osaamattomuuteen. Se mihin kiinnitetään huomiota, lisääntyy. Epäonnistuminen on hieno asia, sillä siitä oppii.</p> <p>Lapsilta kysytään säännöllisesti mitä he ovat oppineet, mitä haluaisivat oppia sekä mitä he erityisesti toivoisivat ryhmässä toteutettavan. Toimintaa seurataan yhdessä lasten kanssa dokumentointi kuvien avulla. Eskarín puolella se on kuvattuna polun muotoon, joka rakentuu konkreettisesti esikoulun seinälle kiinnitettyjen värillisten kartonkien päälle. Polku matkaa päivitetään päivä kerrallaan,</p>

28.9.2026

kuukausittain. Näin voimme muistella yhteistä matkaamme kohti koulua sekä tallennamme toimintaamme lapsille näkyvässä muodossa.

Inklusiivisuus näkyy toiminnan eriyttämisenä. Voimme vaikeuttaa tai helpottaa käsiteltävää aihetta. Vaikkapa liikunnassa on aina mahdollisuus tehdä kuperkeikka aikuisen avustamana tai itse tehden pyrkien seinosta kuperkeikan kautta takaisin seisontaan. Jokaista lasta autetaan tekemään parhaansa, mutta ymmärrämme että aina parhaaseen ei kykene. Aikuisen ei pidä myöskään olettaa tietävänsä kaikkea lapsen asioita tai tunteita. Asiat selviävät vain kysymällä ja selvittämällä, ei olettamalla aikuisella olevan kaiken tiedon.

2.5 Laaja-alainen osaaminen

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta.

Esiopetus on tärkeä osa oppimisen polkua varhaiskasvatuksesta perusopetukseen. Laaja-alainen osaaminen toteutuu luonnollisesti kaikissa toiminnoissa. Lapsen sekä huoltajien mielipide ja näkemys huomioidaan lapsen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Lapsen tuotoksia dokumentoidaan eri tavoin. Arkea valokuvataan ja valokuvia on mahdollista jakaa perheille Kindiedays sovelluksen kautta.

Jokaiseen opeteltavaan asiaan liitetään monta osaamisen osa-aluetta (ellei haluta keskittyä tietoisesti johonkin yhteen asiaan). Vaikkapa lautapeliin myötä harjoitellaan lukumäärää, yksi yhteen vastaavuutta, kaveri- tai ryhmätaitoja, tunnetaitoja, keskittymistä, pitkäjänteisyyttä jne.

Myönteisellä ja hyväksyvän ilmapiiri luomisella pyrimme huomioimaan erilaisuutta: kielet, kulttuurit. Monilukutaitoa hyödynnetään opetuksessa. Tieto- ja viestintäteknologiaa käytetään ryhmän arjessa luontevasti ja tilanteen mukaan.

2.6 Opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet

Ilmaisun monet muodot.

Taito- ja taidekasvatuksen avulla lapsia tuetaan luovuuteen, mielikuvituksen maailmaan ja itseilmaisun kehittymiseen. **Musiikkikasvatuksessa** tuetaan lapsen luontaista musikaalisuutta, liikkeen ja rytmin yhdistämistä sekä iloa. Kuuntelemme erilaisia musiikki genrejä, leikimme liikunta- ja rytmileikkejä. Musiikkia rytmittää vuodenaajat ja juhlapyhät. Rytmikka on tärkeä pohja kaikelle oppimiselle. Tänä toimintakautena keskitytään perinteisiin lastenlauluihin. **Kädentaidot** pitävät

28.9.2026

sisällään erilaisia askarteluja, teknistä - ja tekstiilityötä mahdollisuuksien mukaan. Kädentyöt saavat olla omannäköisiä.

Lasten ideoita ja itse asetettuja tavoitteita tuetaan. Teemme painantatöitä, liimaamme ja leikkaamme, revimme ja rypistämme sekä käytämme luonnon materiaaleja. **Kuvallisessa ilmaisussa** esikoululaisia kannustetaan tutustumaan eri työskentelymenetelmiin sekä välineisiin kuten liituihin, hiileen ja vesiväreihin. Lapsia ohjataan omien ja toisten töiden arvostamiseen. Kuvailmaisun aiheet ovat usein sidoksissa muuhun opetukseen mm avaruusaiheen aikana maalaamme sekatekniikalla avaruusaiheesta. Emme unohda myöskään valokuvaamista emmekä videoiden käyttöä tai niiden tekoa osana toimintaamme.

Kielen rikas maailma

Kieli on esiopetukseen osallistuvan lapsen oppimisen kohde sekä väline, joka tukee ajattelua ja kommunikointia. Esiopetuksessa harjoitellaan tuottamaan puhetta kertomalla kuulumisia, satuja ja tarinoita, loruttelemalla ja hassuttelemalla ihanalla suomen kielellämme. Harjoitamme muistia ja sanavarastoa opettelemalla esikoululaisten arkeen vähemmän liittyvää sanastoa (sadut, tarinat, runot, lorut, uuden oppiminen, perinne sanasto, erikoissanastot kuten avaruussanasto). Esikoululaisten kanssa harjoitellaan myös päivittäin kielen käyttötaitoja, kuinka puhua ystävällisesti ja hyvientapojen mukaisesti. Tutustumme kirjaimiin. Tutkimme sanojen pituuksia, alku- ja loppuäänteitä sekä sitä kuinka puhuttu kieli muuttuu kirjoitetuksi tekstiksi.

Minä ja meidän yhteisömme pureutuu ympärillämme olevaan kulttuuriin ja tapoihin. Kulttuurinen osaaminen, etiikka ja katsomuskasvatus haastavat meidät kohtaamaan erilaisista elinympäristöistä ja kulttuureista tapaamiamme ihmisiä. Kulttuurinen erilaisuus voi tuoda kokemusmaailmallemme vieraita asioita, joita meidän on vaikea ymmärtää. Tutustumme omaan kulttuuri historiaamme satujen ja draaman avulla, osallistumalla mahdollisiin paikallisiin tapahtumiin, vierailemalla kirjastossa. Tutustumme myös muiden maiden kulttuureihin mm satujen ja tarinoiden kautta. Pyrimme välttämään stereotypioita.

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Esikoululaisia ohjataan havainnoimaan ympäristöstään muotoja, määriä sekä muutosta. Heille tarjotaan mahdollisuuksia luokitteluun, vertailuun, järjestykseen asettamiseen sekä näkemään

28.9.2026

säännönmukaisuutta. Heille tarjotaan tilaisuuksia pohtia ja havainnoida matemaattisia kokonaisuuksia kuten mittaamista ja punnitsemista.

Lukujonotaitoja harjoitellaan konkreettisesti läpi esikouluvuoden jonojärjestyksen avulla. Tasokuviot tulevat tutuiksi muovailen, pelien kautta sekä tekemällä niitä vaikkapa tikuista. Teemme myös pieniä laskutehtäviä. Harjoittelemme myös koodausta mm siihen tehtyjen koodaus hiirten avulla, mutta myös toisia ohjaten sekä opinpolkua luokkatilan seinään tehtäessä (polku voi mennä eteen, taakse, ylös tai alas).

Pääskyissä ohjataan kunnioittamaan luontoa, sen eläimiä ja kasveja. Ulkoilemme melkein päivittäin esikoulun vieressä olevassa pikkuisessa metsässä. Olemme siellä aina kuin vieraisilla sillä metsä on mm muurahaisten koti eikä kenenkään kotiin voi mennä käyttäytyen tuhoavasti, emme roskaa (siivoamme muiden roskat) emmekä revi puita.

Kasvan ja kehityn

Liikunnan vuosisuunnitelma, jota toteutetaan mahdollisuuksien mukaan:

Elokuu: Pihaleikit, sääntöleikit, retket

Syyskuu: Retket, pihaleikit

Lokakuu: Perusliikuntataitojen havainnoiminen + perustaidot

Marraskuu: Heitto ja kiinniottaminen, uinti

Joulukuu: temppuilu

Tammikuu: Luistelu ja hiihto ja/ tai muita tasapainoa ja vuorotahtia treenaavia harjoitteita, tanssi, sauvakävely, mäenlasku, musiikkiliikunta

Helmikuu: Luistelu ja hiihto

Maaliskuu: Heitto ja kiinniotto sekä laukka

Huhtikuu: Lyöminen ja pompottaminen, sähkö

Toukokuu: Potkaiseminen ja kuljettaminen, jalkapallo ja sulkapallo

Tavoitteena on innostaa lapsia liikkumaan monipuolisesti ja kokemaan liikunnan iloa sekä ohjata liikkuvaan elämäntapaan. Ohjatun liikunnan lisäksi lapset ulkoilevat päivittäin sekä heitä ohjataan liikunnallisiin leikkeihin ulkona kaikkina vuodenaikoina. Liikunta muotoutuu aina lapsilähtöisesti ryhmän tarpeiden mukaisesti. Kannustamme jokaista kokemaan onnistumisen tunteita. Ruokakasvatuksen tavoitteena on

28.9.2026

edistää myönteistä suhtautumista ruokaan sekä syömiseen. Heitä ohjataan monipuoliseen sekä riittävään syömiseen.

2.6 Kasvun ja oppimisen tuki

Ryhmäkohtaiset tukimuodot järjestetään esiopetushenkilöstön yhteistyönä. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteutus pohjautuu varhaiskasvatuksen opettajan, erityisopettajan ja muun tiimin yhteiseen näkemykseen ja havaintoihin lapsiryhmän tuen tarpeista. Varhaiskasvatuksen opettaja antaa tarvittaessa yleistä tukiopetusta, jolla tuetaan lasten oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Yleinen tukiopetus liittyy oppimiskokonaisuuksiin. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja voi olla mukana antamassa tukiopetusta samanaikaisesti tai yhdessä varhaiskasvatuksen opettajan kanssa. Oleellista on opettajien välinen yhteistyö yleisen tukiopetuksen suunnittelussa, toteutuksessa, sekä sen vaikuttavuuden arvioinnissa. Virolahden kunnan esiopetuksessa toimitaan pääasiassa pienryhmissä, joissa voidaan joustavasti vastata lasten tarpeisiin.

Varhaiskasvatuksen opettaja antaa lapsille opetuskielen tukiopetusta. Sen tavoitteena on vahvistaa lasten opetuskielen hallintaa. Opetuskielen tukiopetus on kielitietoista opetusta, jota tarjotaan ryhmässä suunnitellusti ja niin usein kuin on tarpeen. Opetuskielen tukiopetus voi sisältää myös suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetusta. Lapsi voi saada molempia tukimuotoja rinnakkain, mikäli se on hänen oppimisensa kannalta tarpeellista. Samoin kuin yleisessä tukiopetuksessa, myös opetuskielen tukiopetuksessa varhaiskasvatuksen erityisopettaja voi olla mukana. Opetus voidaan toteuttaa samanaikais- tai yhteisopetuksena, jolloin opettajien välinen yhteistyö on erityisen tärkeää.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu lapsiryhmän opetukseen muun opetuksen yhteydessä, vastaten näin koko ryhmän tarpeisiin. Kunnassamme käytössä oleva pienryhmätoiminta mahdollistaa opetuksen antamisen myös pienelle lapsiryhmälle, jolloin pystytään tukemaan yksilöllisesti lasten oppimista ja osallistumista esiopetukseen. Pienryhmiä muodostetaan joustavasti lasten tarpeiden mukaan.

Ryhmämuotoisten tukitoimien ollessa riittämättömiä lapsen yksilöllistä tuen tarvetta arvioidaan ja lapselle suunnitellaan lapsikohtaisia tukitoimia, tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan. Tämä suunnitelma on lapsen esiopetuksen suunnitelman liite. Lapsikohtaisia tukitoimia

28.9.2026

arvioi, suunnittelee ja toteuttaa varhaiskasvatuksen opettaja yhteistyössä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Lapsikohtaiset tukitoimet rakentuvat lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaisesti ja tuki järjestetään lapsen omassa esiopetusryhmässä. Inklusiivisten periaatteiden mukaisesti jokaisella lapsella on oikeus olla ja saada opetusta omassa vertaisryhmässään. Lapsen yksilölliseen suunnitelmaan kirjataan lapsikohtaiset tukitoimet.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja antaa lapselle lapsikohtaisen tuen toteuttamista koskevan suunnitelman mukaisesti erityisopetusta muun opetuksen yhteydessä tai pienryhmässä. Virolahden kunnan esiopetuksessa toimitaan vakiintuneen käytännön mukaan joustavasti ja lasten tarpeiden mukaisesti muodostetuissa joustavissa ryhmissä, joihin varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama erityisopetus on luonteva suunnitella.

Lapsen on mahdollista saada tukea oppimiseensa: ryhmäkohtaista tai lapsikohtaista tukea. Olemme luoneet selkeän ja kuvitetun päivästruktuurin ryhmäämme, joka palvelee jokaista lasta. Käytämme tarvittaessa istuinlautoja, näkösuojia keskittymisen tukena. Lapsen osaaminen huomioidaan ja sitä hyödynnetään arjessa.

Kiinnitämme arjessa huomiota vuorovaikutus taitoihimme. Pilkomme tarvittaessa ohjeet riittävin pieniksi paloiksi ja annamme ohjeet selkeästi. Vastaamme lapsen tarpeisiin tilanteen tullessa. Olemme sopineet yhdessä pedagogiset ratkaisut ja arvioimme ja kehitämme niitä tarpeen mukaan. Tämä vaatii jokaiselta tiimin jäseneltä vastuunottoa.

Oppimisympäristöä muokatessa huomioimme lasten tarpeet sekä toiveet, mutta mietimme ne myös niin että lapsen on mahdollista toimia parhaalla mahdollisella tavalla osana ryhmää. Pöytäpaikat ovat mietitty niin että lapsi pystyy keskittymään omaan toimintaansa, olisi se sitten ruokailu tai kirjatehtävät.

Ryhmässämme on käytettävissä lisäresursseja, jotka mahdollistavat mm. tarvittaessa tukiopeutuksen tai lapsen tuen tavoitteiden toteuttamisen.

Esiopetuksen osalta käytössämme on opiskelijahuoltopalvelut. Yhteistyötä tehdään lähempänä nivelvaihetta kouluun siirtymiselle. Kuraattori tulee vierailemaan ryhmässämme.

Henkilöstön tekee tarpeen mukaan yhteistyötä monialaisesti eri yhteistyö tahojen kanssa lasten tuen tarpeen havaitsemisessa sekä tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Yhteistyöhön kulloinkin osallistuvat ammattihenkilöt harkitaan tapauskohtaisesti.

28.9.2026

Pedagoginen oppimisympäristö

Pääskyjen pedagoginen ympäristö on pyritty tekemään esteettisesti rauhalliseksi, mutta samalla oppimaan innostavaksi sekä mahdollistavaksi. Tilasta löytyy rauhoittumiselle, leikille, oppimiselle sekä askartelulle omat rajatut alueensa. Ryhmässä on jokaiselle esiopetuksen lapselle oma pöytäpaikka, josta näkee hyvin seinälle, jolle videotykki heijastaa kuvaa. Omalla paikalla voi harjoitella tarkkaavaisuutta, pitkäjänteisyyttä sekä koululaistaitoja kirjatehtävien parissa. Leikki on lapsen tärkeintä työtä. Leluja ja pelejä on jatkuvasti lasten saatavillaan.

2.7 Pedagoginen havainnointi ja dokumentointi - on jokaisen tiiminjäsenen vastuulla (MIKSI?)

Toimintakauden alussa on jokaiselle esikoululaiselle annettu kyselylomake, niin lapselle kuin vanhemmillekin. Näiden avulla saadaan selville lasten ja aikuisten toiveita tulevalle esiopetusvuodelle. Jokaiselle lapselle laaditaan esiopetussuunnitelma, johon kirjataan mm lapsen toiveita tulevalle vuodelle. Viskareiden toiveita ja mielenkiinnon kohteita on kartoitettu haastattelemalla lapsia ennakkoon. Pidämme lasten kanssa lastenkokouksia, joissa jokainen saa kertoa toiveitaan. Toiveet kirjataan ja niitä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan. Toiminnasta otetaan kuvia sekä sitä videoidaan. Toimintamme dokumentoituu myös esikoulusta kouluun muodostuvalle polulle, jota teemme lasten kanssa yhdessä esikoulu tilan seinälle. Viskareiden toiminta dokumentoituu oppimisen alueita kuvaavalle seinälle. Oppimamme näkyy kuvien kanssa ja voimme aina palata oppimamme asian pariin.

3. Arviointi ja kehittäminen

Virolahden esiopetuksessa arviointi on olennainen osa jokapäiväistä pedagogista toimintaa.

Sen keskeisenä tehtävänä on tukea lapsen yksilöllistä kasvua, oppimista ja hyvinvointia.

Arviointi perustuu havainnointiin, dokumentointiin sekä jatkuvaan vuorovaikutukseen lapsen ja hänen huoltajiensa kanssa. Lapsia rohkaistaan oman kehitystasonsa mukaisesti itsearviointiin päivittäisissä tilanteissa, ja huoltajien osallisuus oppimisen suunnittelussa ja arvioinnissa on keskeistä.

Lapsen siirtyessä perusopetukseen tai vaihtaessa esiopetuksen toimipaikkaa arviointia koskeva tieto siirretään osana nivelvaihepalavereita, mahdollisuuksien mukaan huoltajien suostumuksella. Siirrettävä tieto keskittyy aina lapsen vahvuuksiin, oppimisen etenemiseen ja mahdollisiin tuen tarpeisiin sekä lasta hyödyttäneisiin tukitoimiin, jotta siirtymä uuteen oppimisympäristöön olisi

28.9.2026

mahdollisimman sujuva ja lapsilähtöinen.

Esiopetuksen päättyessä kaikille lapsille annetaan yhtenäinen osallistumistodistus. Todistukseen merkitään opetuksen järjestäjän, päiväkodin nimi, ja lapsen nimi, lapsen henkilötunnus sekä todistuksen antamispäivä. Lisäksi todistukseen merkitään, että todistus on Opetushallituksen 22.12.2014 hyväksymien esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukainen. Todistukseen ei merkitä lapsen persoonaan, oppimisen etenemiseen tai lapsen toimintaan liittyviä kuvauksia.

Arvioinnin rakenteet

Esiopetushenkilöstö arvioi toimintaansa säännöllisesti muun muassa tiimipalavereissa, kehittämissäpäivissä ja säännöllisesti järjestettävissä (syksy, talvi, kevät) arviointikeskusteluissa. Arvioinnin tukena käytetään itsearviointityökaluja (Valssi), lasten ja huoltajien palautteita sekä esiopetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman toteutumisen seuranta. Palautteen avulla kehitetään esiopetuksen laatua ja varmistetaan toiminnan jatkuva kehittäminen.

Lukuvuosisuunnitelma on toiminnan pedagoginen suunnitelma, joka toimii esiopetusryhmän yhteisenä työvälineenä. Se pohjautuu lasten esiopetussuunnitelmiin ja kokoaa ryhmän yhteiset käytännöt ja tavoitteet esiopetuksen toteuttamiseen. Suunnitelmassa kuvataan muun muassa lapsen osallisuuden mahdollisuudet, tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, pedagogiset työtavat ja monialainen yhteistyö. Lukuvuosisuunnitelma toimii tärkeänä perehdytyksen ja suunnittelun työkaluna, ja sen päivittämisestä vastaa varhaiskasvatuksen opettaja.

Henkilöstön itsearviointi perustuu jatkuvaan reflektointiin ja vuorovaikutukseen. Päiväkodin johtaja vastaa arviointityön mahdollistamisesta järjestämällä henkilöstölle työaikaa arviointiin ja yhteiseen keskusteluun. Lisäksi käytössä on kansallinen Valssi-laadunarviointijärjestelmä, jonka avulla kerätään ja käsitellään arviointitietoa paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Lapsi ja huoltajat arvioijina

Arviointi esiopetuksessa perustuu yhteistyöhön huoltajien ja lasten kanssa. Jokaiselle lapselle laaditaan lukuvuoden alussa yksilöllinen lapsen esiopetussuunnitelma yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa. Siihen kirjataan tavoitteet ja toimintatavat, joiden avulla lapsen kehitystä ja hyvinvointia tuetaan. Suunnitelman toteutumista arvioidaan yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa

28.9.2026

säännöllisesti, vähintään kerran toimintavuoden aikana.

Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun, arviointiin ja oppimisympäristön kehittämiseen. Heitä ohjataan itsearviointiin monipuolisilla ja ikätasoon sopivilla tavoilla. Myös digitaalisia työkaluja voidaan hyödyntää lasten arviointityössä. Esiopetuksessa harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista leikinomaisesti ja ohjatusti.

3.1 Toiminnan arvioinnin ja suunnitelmallisuuden toteutuminen esiopetusryhmässä

Ryhmässämme hyödynnetään jokaisen työntekijän vahvuuksia. Viikoittaisissa tiimipalaverissa yhdessä suunnittelemme seuraavan viikon sisällöt, arvioimme edellisen viikon sujumista ja mietimme mitä voisimme tehdä toisin, mitä pitää lisätä. Esiopetuksen toimintaa ohjaa oma opetussuunnitelma ja eri sisältöalueiden suunnittelussa on käytössä eskarin opettajan opas. Toimintaa arvioimme joulukuussa ja kesäkuussa. Tarvittaessa meillä on mahdollisuus käsitellä esille tulevia kysymyksiä yhdessä päiväkodin johtajan kanssa. Arviointia opetellaan lasten kanssa mm. peukkupalautteen muodossa.

4. Yhteistyö ja lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaprosessi

Virolahden kunnan esiopetuksessa tehdään päivittäin työtä avoimen ja hyvin toimivan huoltajayhteistyön eteen. Päivittäiset kohdatuksi tulemisen hetket sekä arjen yhteinen jakaminen luovat pohjaa luottamukselle, jonka varaan toimiva yhteistyö rakentuu.

Esiopetuksen henkilöstö seuraa ja arvioi esiopetusvuoden aikana lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Esiopetuksen henkilöstön tulee tiedottaa viipymättä huoltajille lapsen hyvinvointiin liittyvästä huolesta tai lapsella ilmenevistä oppimiseen ja esiopetukseen osallistumiseen liittyvistä tuen tarpeista. Tuen tarpeen ilmettyä huoltajan kanssa tehtävä yhteistyö tiivistyy.

Tarvetta lapsikohtaisille tukitoimille arvioidaan yhteisesti esiopetuksen henkilöstön, varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja huoltajien kesken. Tarvittaessa pyydetään opiskeluhoollon ammattilaisia tai muita asiantuntijoita mukaan monialaiseen yhteistyöhön lapsen asioissa.

Tukitoimia suunnitellaan huoltajien kanssa yhteisissä keskusteluissa ottaen huomioon huoltajien sekä esiopetuksen henkilöstön ajatukset ja havainnot lapsen oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen liittyen. Lapsen mielipidettä tukeen liittyen kuullaan ikään ja kehitykseen sopivalla tavalla, esimerkiksi haastatteleamalla lasta tai tekemällä havaintoja lapsen tavasta toimia.

28.9.2026

Lapsen vahvuudet, hänen oppimiseensa ja kehitykseensä liittyvät haasteet, sekä yhdessä sovitut tukitoimet kirjataan lapsen esiopetussuunnitelmaan.

Huoltajalla on oikeus saada riittävästi tietoa lastaan koskevien asioiden ja tiedon käsittelystä ja salassapidosta. Tietojen luovuttamisesta yhteistyötahoille sovitaan yhdessä huoltajan kanssa.

Esiopetuksessa tehdään tiivistä monialaista yhteistyötä eri toimialojen kanssa, jotta lapsikohtaiset tukitoimet voidaan suunnitella ja toteuttaa tarkoituksenmukaisesti. Yhteistyö on erityisen tärkeää lasten siirtyessä esiopetuksesta perusopetukseen. Esiopetuksen henkilöstö tekee tarpeen mukaan yhteistyötä Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa lapsen tuen toteuttamiseksi ja perheiden tukemiseksi. Yhteistyö pitää sisällään muun muassa lapsikohtaisissa tukitoimissa konsultointia, sekä yhteistyötapaamisia lapsen esiopetusta ja kuntoutuksen järjestämistä koskien huoltajan, henkilöstön ja lasta kuntouttavien ammattilaisten kesken. Lapsiperheiden hyvinvoinnin tukemiseksi esiopetus tekee tarvittaessa yhteistyötä hyvinvointialueen lapsiperheiden sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen kanssa.

Esiopetuksessa oleva lapsi kuuluu opiskeluhuollon piiriin. Opiskeluhuollon lähtökohtana on yhteisöllinen opiskeluhoito, jonka mukaan kaikille turvataan turvallinen esiopetusympäristö ja oikeus olla yhteisön jäsen. Tarvittaessa lapsi ohjataan yksilökohtaisen opiskeluhuollon palveluihin. Yksilökohtainen opiskeluhoito järjestetään monialaisessa yhteistyössä lapsen, hänen huoltajiensa, esiopetuksen toimipaikan, sekä Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa. Opiskeluhuollon ammattilaisten kanssa toteutettava yhteistyö on osa esi- ja alkuopetuksen välistä jatkumoa. Opiskeluhoitoa ohjaa monialaisessa yhteistyössä laadittu esi- ja perusopetuksen yhteinen opiskeluhoitosuunnitelma.

4.1 Yhteistyö huoltajien kanssa ja lapsen esiopetussuunnitelman/vasun laadintaprosessi

Arjessa kuulumisia vaihdetaan niin Pääskyihin tullessa kuin sieltä haettaessakin. Vanhemmille laitetaan herkästi myös viestejä tai soitetaan tarvittaessa. Perheet pyritään kohtaamaan aina avoimesti, sekä positiivisesti. Arvostamme jokaista perhettä ja heidän tapojaan sekä kulttuuriaan. Yhteydenpidossa käytetään tarvittaessa myös tulkkia.

28.9.2026

Toimintakauden alussa ryhmän henkilöstö tutustuu esiopetuksen lapsen edellisen vuoden varhaiskasvatussuunnitelma papereihin sekä keskustelee edellisvuoden opettajan kanssa. Esiopetuksen lapsille tehdään alkukartoitus, jossa selvitetään heidän kielellisiä valmiuksiaan, matemaattisia valmiuksiaan, motoriikkaa sekä sosiaalisia taitoja. Hankittujen tietojen pohjalta jokaiselle lapselle laaditaan yhdessä huoltavien kanssa esiopetussuunnitelma tai varhaiskasvatussuunnitelma, jossa asetetaan toimintavuodelle oppimisen tavoitteet. Myös mahdolliset esiopetuksen lasten vanhempien toiveet esiopetuksen sisällöstä tms. otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan. Asiakirjan laatimisesta vastaa ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja. Lapsen suunnitelmaan kirjattavat tavoitteet käydään läpi ryhmän toimintaa suunnittelevissa palaverissa. Tavoitteita ja niiden toteutumista arvioidaan, sekä tarvittaessa päivitetään, viikoittain.

4.2 Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Jokainen tiimin jäsen on vastuussa ryhmästä. Positiivisen ja innostavan ilmapiirin avulla luomme oppivan ympäristön. Kielellisten taitojen vahvistaminen vaativat henkilökunnalta aktiivista kielen opettamisen otetta sekä pedagogisten valintojen tekemistä niin, että jokainen lapsi ryhmässä voi kokea olonsa turvallisiksi, kuuluvansa ryhmään sekä tulla kuulluksi.

Tarvittaessa ryhmä saa tukea oppilashuoltoryhmältä sekä konsultoinnista muiden asiantuntijoiden kanssa, kuten neuvola, perhetyö, Yhdessä tiimi jne.

5. Toimintakauden teemat ja tapahtumat

Esiopetuksessa toiminta on yhteisöllistä ja oppiminen erilaisissa ryhmissä tapahtuvaa. Leikissä ja yhteisessä toiminnassa lapset saavat tuoda näkemyksiään ja ideoitaan esiin, näkevät ehdotustensa toteutuvan, neuvottelevat ja ratkaisevat aikuisen avustuksella eteen tulevia tilanteita. Lapset saavat kokemusta vaikuttamismahdollisuudesta, mikä vahvistaa toimintaan sitoutumista. Koko päiväkodin yhteisiä tapahtumia ja toimintaa järjestetään ympäri toimintakauden.

Kasvatustyö on myös huoltajien keskinäistä vuorovaikutusta. Kauden aikana järjestämme yhteisiä tapahtumia, jotta perheet voivat verkostoitua ja tutustua toisiinsa paremmin, myös henkilöstö tulee tutummaksi.

5.1 Ryhmän teemat, juhlapäivät ja tapahtumat

Esiopetusryhmässä juhlitaan mahdollisuuksien mukaan kalenterivuoden juhlapäiviä. Toiminnassa huomioidaan joulukuu ja pääsiäinen, mutta myös mm. Sibeliuksen päivä sekä itsenäisyyspäivä. Osallistumme mahdollisuuksien mukaan Virojoella tapahtuviin tapahtumiin sekä hyödynnämme

28.9.2026

toiminnassamme kirjaston palveluita. Seurakunnan työntekijä vierailee ryhmässämme muutaman kerran toimintakauden aikana. Käsitlemme liikkuvan elämäntavan mukaan myös liikenneturvan asioita, syksyllä liikenneturvallisuus viikon aikana, mutta uudelleen vielä keväällä ohjaten perheitä suunnittelemaan tulevan koululaiset koulumatkoja. Esiopetusvuosi huipentuu esikoululaisten kevätjuhlaan todistuksien ja kukkien kera.

Koko talon tapahtumat:

- joulujuhla 8.12.2026
- retki Bunkkerimuseolla 2.10.2026
- kevätjuhla

Yhteiset toiminnot:

- muskarit

Muuta tiedossa olevaa:

- liikennekasvatusviikko
- lapsen oikeuksien viikko
- katsomuskasvatushetket
- isän- ja äitienpäivän huomioiminen iltapäivä kahvituksina.

Suunnitelmat ja tapahtumat muokkaantuvat kauden edetessä.